

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 29 ก.พ. - 6 มี.ค. 2567

เหตุการณ์อื่น ๆ

ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 27 กุมภาพันธ์ 2567 องค์การอนามัยโลกรายงานผู้เสียชีวิตด้วยโรคติดเชื้อไวรัสอีโบลาในบังกลาเทศ เขตเมืองธากา จำนวน 2 ราย (1 มี.ค. - 9 ก.พ. 67) โดยมีรายงานผลการตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการพบการติดเชื้อไวรัสอีโบลาในผู้เสียชีวิตทั้งสองราย รายแรกเป็นชายอายุ 38 ปี ส่วนรายที่สองเป็นหญิงอายุ 3 ปี อยู่ต่างอำเภอกัน ผู้เสียชีวิตทั้งสองรายมีประวัติการรับประทานน้ำดื่มก้นขวด ซึ่งช่วงระหว่างเดือนธันวาคมถึงเมษายนของทุกปีเป็นฤดูกาลที่มีการเก็บเกี่ยวอินทผลัม ขณะนี้ อยู่ระหว่างการค้นหาผู้สัมผัส และดำเนินการสอบสวนโรค
- 4 มีนาคม 2567 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสุบมา แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ประกาศการพบผู้ติดเชื้อโรคแอนแทรกซ์จำนวน 3 ราย จากการบริโภควัวที่ตายไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งขณะนี้รายละเอียดอยู่ระหว่างการค้นหาผู้สัมผัสและการสอบสวนหาสาเหตุของโรค อย่างไรก็ตาม สำนักงานเกษตรและป่าไม้อำเภอสุบมา ได้ออกมาตรการเพื่อควบคุมการระบาดในกรณีนี้อย่างเร่งด่วน โดยได้ประกาศห้ามซื้อขายหรือเคลื่อนย้ายโคและกระบือเข้า - ออก จากเขตอำเภอสุบมา หยุดการเชือดสัตว์ประเภทโคและกระบือในโรงงานฆ่าสัตว์ทุกแห่ง ห้ามรับประทานสัตว์ดังกล่าวที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ เจ้าของสัตว์ประเภทโคหรือกระบือต้องสังเกตอาการของสัตว์ที่เลี้ยง หากมีอาการผิดปกติให้แยกจากฝูง และแจ้งปศุสัตว์อำเภอเพื่อรับการรักษาทันที สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ จ. อุบลราชธานี ได้เตรียมมาตรการเพิ่มความเข้มข้นในการเฝ้าระวังโรคดังกล่าวตามแนวชายแดนด้วยเช่นกัน

“ โรควันโรค ” ประเทศไทยมุ่งมั่นยุติให้ได้ภายในปี 2578

ข้อมูลจากรายงานการเฝ้าระวังเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค สัปดาห์ที่ 9 ระหว่างวันที่ 26 ก.พ. - 3 มี.ค. 2567 พบผู้ป่วยมีผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการเป็นผู้ป่วยวันโรคด้วยยาหลายขนานรุนแรงจำนวน 3 ราย หนึ่งในจำนวนสามรายนี้เป็นผู้ป่วยสัญชาติเมียนมา เพศหญิง อายุ 22 ปี วันโรคเป็นโรคที่มีผลกระทบสูงทั้งทางด้านสาธารณสุข สังคมและเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ โดยเฉพาะวันโรคด้วยยาหลายขนานรุนแรงเนื่องจากการรักษาโรคดังกล่าวมีความซับซ้อนและค่าใช้จ่ายสูงกว่าการรักษาวันโรคชนิดที่ยังไม่ดื้อยาหลายขนานและต้องใช้เวลารักษานานถึง 20 เดือน ซึ่งโรควันโรคด้วยยาหลายขนานรุนแรงนั้นสามารถแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ด้วยการ ไอ จามและรับเชื้อที่ปนเปื้อนจากเสมหะของผู้ป่วยเข้าไปในระบบทางเดินหายใจ ทำให้โอกาสแพร่กระจายของเชื้อโรคสู่ชุมชนเป็นไปได้สูง สาเหตุที่ทำให้เกิดวันโรคด้วยยาหลายขนานรุนแรงเกิดจากการได้รับยาไม่ถูกต้องหรือถูกขนาดกับเชื้อก่อโรค ได้รับยาที่มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานและผู้ป่วยไม่รับประทานยาจนครบตามแผนการรักษาของแพทย์ สำหรับประเทศไทยนั้นยังมีปัจจัยสำคัญอื่นที่ทำให้มีเชื้อวันโรคยังคงระบาดในประเทศคือ เชื้อก่อโรคที่มากับแรงงานข้ามชาติผิดกฎหมาย รวมทั้งการระบาดของโรคเอดส์ซึ่งผู้ป่วยจะมีภูมิคุ้มกันต่ำทำให้มีโอกาสรับเชื้อโรคอื่น ๆ ได้ง่าย เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2566 กรมควบคุมโรคเป็นตัวแทนประเทศไทยร่วมประชุมระดับสูงสมัชชาสหประชาชาติว่าด้วยเรื่องการต่อสู้กับวันโรคโดยมุ่งมั่นยุติวันโรคให้ได้ภายในปี 2578 เปลี่ยนประเทศไทยจากประเทศที่มีภาระวันโรคสูงเป็นประเทศที่มีภาระวันโรคต่ำ มีการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการอ่านผลภาพถ่ายรังสีทรวงอกเพื่อการคัดกรองผู้ป่วยวันโรคระยะเริ่มแรกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาพถ่ายรังสีทรวงอกจากบุคคลที่พบว่ามีความผิดปกติจะได้รับการเก็บเสมหะตรวจทันทีซึ่งช่วยให้ได้รับการวินิจฉัยโรคได้รวดเร็วและแม่นยำ อีกทั้งเป็นการค้นหาผู้ป่วยและได้รับการรักษาในระยะเริ่มต้น ทำให้ลดโอกาสการแพร่กระจายเชื้อโรคสู่ชุมชน ขณะเดียวกันมีการปรับแนวทางการรักษาตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลกเพื่อให้เกิดความสอดคล้องทั้งผู้รักษาและผู้ป่วย ทั้งนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประชาชนทั่วไปและผู้ป่วยวันโรค จึงจะสามารถทำให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายยุติวันโรคให้ได้ในปี 2578

ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุข ร่วมกันให้ความรู้แก่ลูกบ้านโดยเน้นผู้ป่วยวันโรคและสมาชิกในครอบครัว เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดวันโรคด้วยยา ควรมีการอบรมบุคลากรทางสาธารณสุขรวมทั้งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการเฝ้าระวังผู้ป่วยวันโรคด้วยยาในชุมชนหากพบต้องปฏิบัติตาม “ แนวทางเวชปฏิบัติ วันโรคระยะแฝง พ.ศ. 2566 ” ซึ่งจัดทำโดย กองวันโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สำหรับลูกบ้านที่ป่วยเป็นวันโรค จนท. สาธารณสุขควรมีการติดตามเยี่ยมบ้านเพื่อกระตุ้นให้ผู้ป่วยรับประทานยาสม่ำเสมอ ครอบคลุมแผนการรักษาและพบแพทย์ตามนัดเพื่อติดตามความก้าวหน้าของผลการรักษา ทั้งนี้เพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรคดังกล่าวสู่ชุมชน พร้อมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องของสมาชิกที่อยู่ร่วมบ้านกับผู้ป่วย การสวมหน้ากากอนามัยยังคงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อผู้ป่วยเข้าไปในชุมชนและหากสมาชิกในบ้านหรือในชุมชนมีอาการผิดปกติเข้าได้กับวันโรค ควรแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ทันที

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

อ้างอิง

- <https://www.thecoverage.info/news/content/5446>
- <https://cimjournal.com/public-health-news/xdr-tb/>
- <https://www.hfocus.org/content/2023/10/28754>
- <https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2024-DON508>
- https://today.line.me/th/v2/article/XY7eJql?utm_source=lineshare
- ขอบคุณข้อมูลจาก : สำนักงานการกสิกรรมและป่าไม้ เมืองสุขุมมา แขวงจำปาสัก สปป.ลาว วันที่ 4 มีนาคม 2567
- ขอบคุณภาพจาก : <https://maesot.moph.go.th/photo/gallery/803>